

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Mezegemstraat 25

Izegem, West-Vlaanderen

2025B256

ARCHEOLOGIENOTA

VERSLAG VAN RESULTATEN

BUREAUONDERZOEK

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Aaron Willaert, Merlijn De Baene

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2025

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
1. BUREAUONDERZOEK [BO]	3
1.1 BESCHRIJVEND GEDEELTE	3
1.1.1 Administratieve gegevens	3
1.1.2 De onderzoeksopdracht	5
1.1.3 Het projectgebied	6
1.2 ASSESSMENT	9
1.2.1 Landschappelijk kader	9
1.2.2 Historisch kader	15
1.2.3 Archeologisch kader	22
1.3 SYNTHESE FASE BUREAUONDERZOEK	33
BIBLIOGRAFIE	i
BIJLAGE	ii

INLEIDING

De initiatiefnemer plant de realisatie van 15 KMO units in Kachtem, deelgemeente van Izegem, provincie West-Vlaanderen. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 11 000 m², de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt ca. 8035 m².

Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan deels in een zone bestemd als woongebied met landelijk karakter en deels in een zone bestemd als agrarisch gebied. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt en de gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt.

RUBEN WILLAERT NV is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

1. BUREAUONDERZOEK [BO]

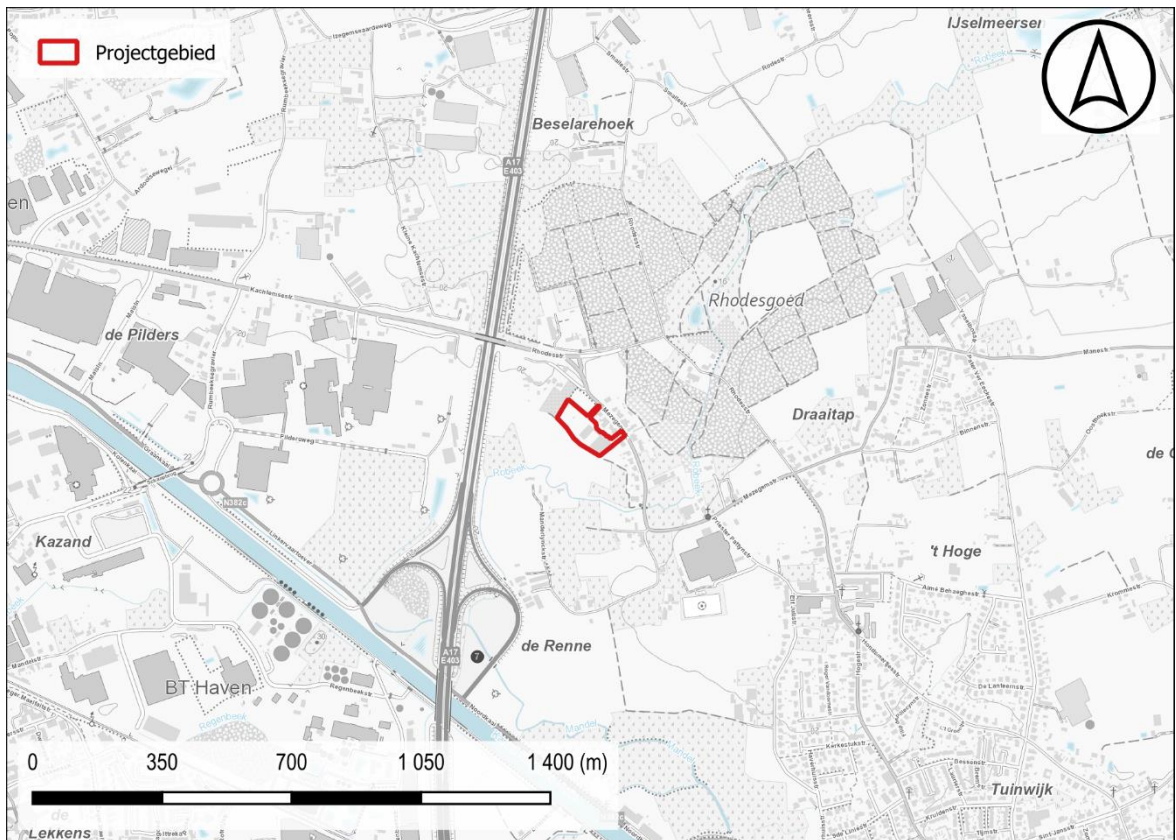
1.1 BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2025B256	
ERKENNINGSNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
<i>BOUNDING GEOMETRY</i>	X ₁ : 66188	Y ₁ : 181963
	X ₂ : 66441	Y ₂ : 182144
KADASTER	Izegem Afdeling 5, Kachtem, Sectie A, Nummers 13G3, 15A, 13Y	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 1 en 2	
OPZET INITIATIEFNEMER	Figuur 4 en 5	

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt)

Figuur 2: Situering projectgebied t.a.v. topografische kaart van België (© geopunt)

1.1.2 De onderzoeksopdracht

1.1.2.1 *Vraagstelling met betrekking tot het onderzochte gebied*

“Het archeologisch vooronderzoek beoogt vast te stellen of er een archeologische site aanwezig is op een terrein, wat de karakteristieken en de bewaringstoestand van deze site zijn, wat haar relatie is met het landschap, welke waarde ze heeft, en hoe ermee moet omgegaan worden in het kader van bodemingrepen en wetenschappelijk onderzoek.”
– CGP 4.0; p. 28

Op basis van verscheidene parameters, zoals de nog aanwezige erfgoedwaarden, de landschapshistoriek, topografie, geomorfologie, bodemgebruik, vegetatie, en ingreephistoriek, wordt een waardering van het archeologisch potentieel binnen het afgebakende projectgebied opgesteld. Hiertoe wordt een stapsgewijze onderzoeksprocedure doorlopen, waarbij de vraagstelling steeds teruggekoppeld wordt naar volgende kernpunten:

- Wat is de trefkans op intact bewaarde archeologische aanwijzingen?
- Wat zijn de geplande ingrepen in functie van de werkzaamheden? Zullen de werken eventuele vindplaatsen bedreigen?

1.1.2.2 *Werkwijze en strategie van het vooronderzoek fase BO*

RUBEN WILLAERT NV werd aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureauonderzoek op te maken. Dit bureauonderzoek werd uitgevoerd onder leiding van een erkend archeoloog van Ruben Willaert NV. De aard van de werken werd tijdens het bureauonderzoek afgewogen tegen de voorhanden zijnde gegevens relevant voor het projectgebied op bodemkundig, landschappelijk, historisch-cartografisch en archeologisch vlak.

De archeologienota werd opgemaakt middels *Office*- en *Adobe*-software. Het bijhorend kaartmateriaal werd aangemaakt in een GIS-omgeving. Hierin werden de ontwerpplannen ingeladen en geprojecteerd ten opzichte van diverse kaartlagen die raadpleegbaar zijn op geopunt.be, dov.vlaanderen.be, geo.onroerenderfgoed.be, cartesius.be en de website van de centraal archeologische inventaris [CAI]¹. De geraadpleegde literatuur, de digitale bronnen en het kaartmateriaal zijn te vinden in de bijlage.

¹ De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen en andere sites met erfgoedwaarde; onder dezelfde noemer verzamelen we alle opgestelde archeologienota's vanaf 2015.

1.1.3 Het projectgebied

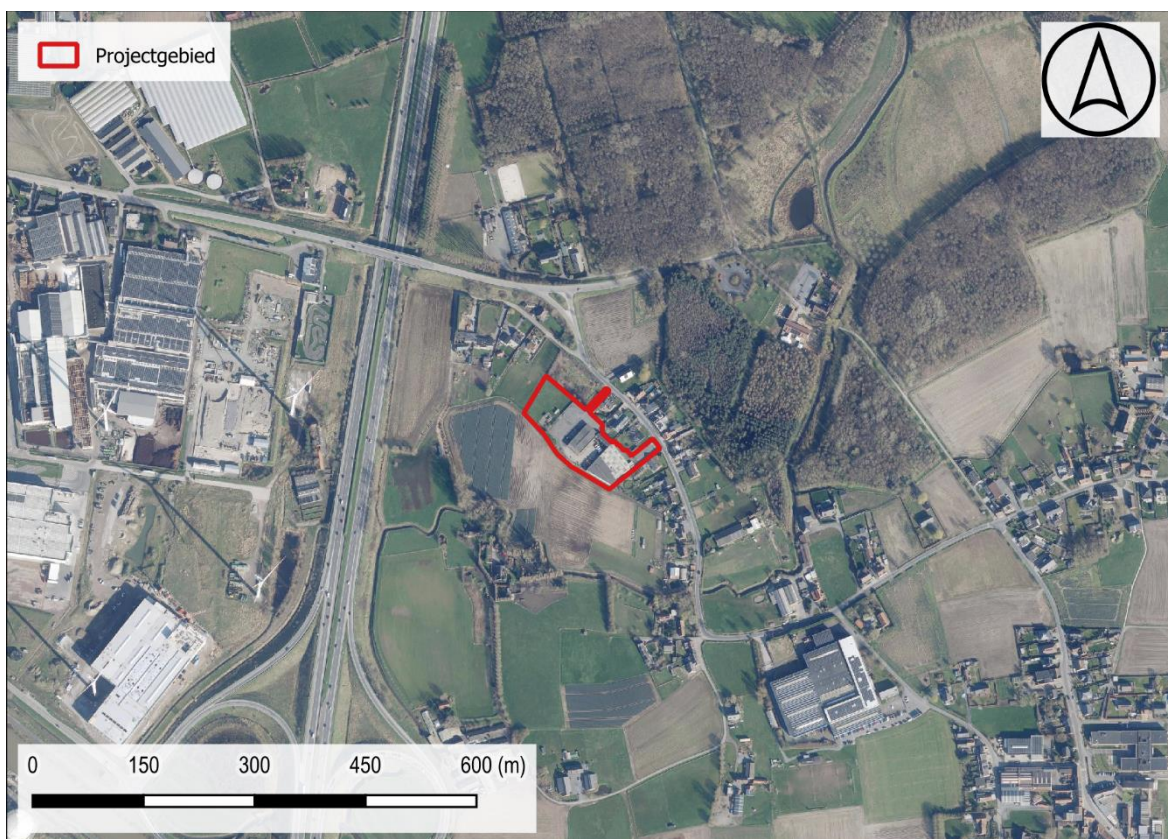
1.1.3.1 Archeologische voorkennis

Binnen de grenzen van het projectgebied vond in het verleden nog geen archeologisch (voor)onderzoek plaats. Er werd in 2020 reeds een archeologienota opgesteld voor dit perceel met ID: 15024.² De huidige nota wordt opgesteld in het kader van een wijziging in de geplande werken.

1.1.3.2 Ruimtelijke situering

Het plangebied is gelegen in Kachtem, deelgemeente van Izegem, in de provincie West-Vlaanderen. Izegem is gelegen in het zuidoosten van de provincie, in het centrum van de Mandelvallei. De stad maakt deel uit van de industriële Mandelas aan het kanaal Roeselare-Leie.

Het plangebied is gelegen aan de Mezegemstraat, ter hoogte van huisnummer 25, op zo'n 1,5 km ten noordwesten van de huidige dorpskern van Kachtem en op zo'n 3,5 km ten noordwesten van de huidige stadskern van Izegem. De projectzone grenst in het oosten aan de Mezegemstraat. De overige zijden sluiten aan bij akkerland. De Mandel, nu het Kanaal Roeselare-Leie, situeert zich op ca. 850 m ten zuiden, de E403 bevindt zich op ca. 200 m ten westen.

Figuur 3: Situering plangebied t.a.v. meest recente orthofotomosaïek (©Geopunt)

² <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/15024>

1.1.3.3 *Geplande bodemingrepen*

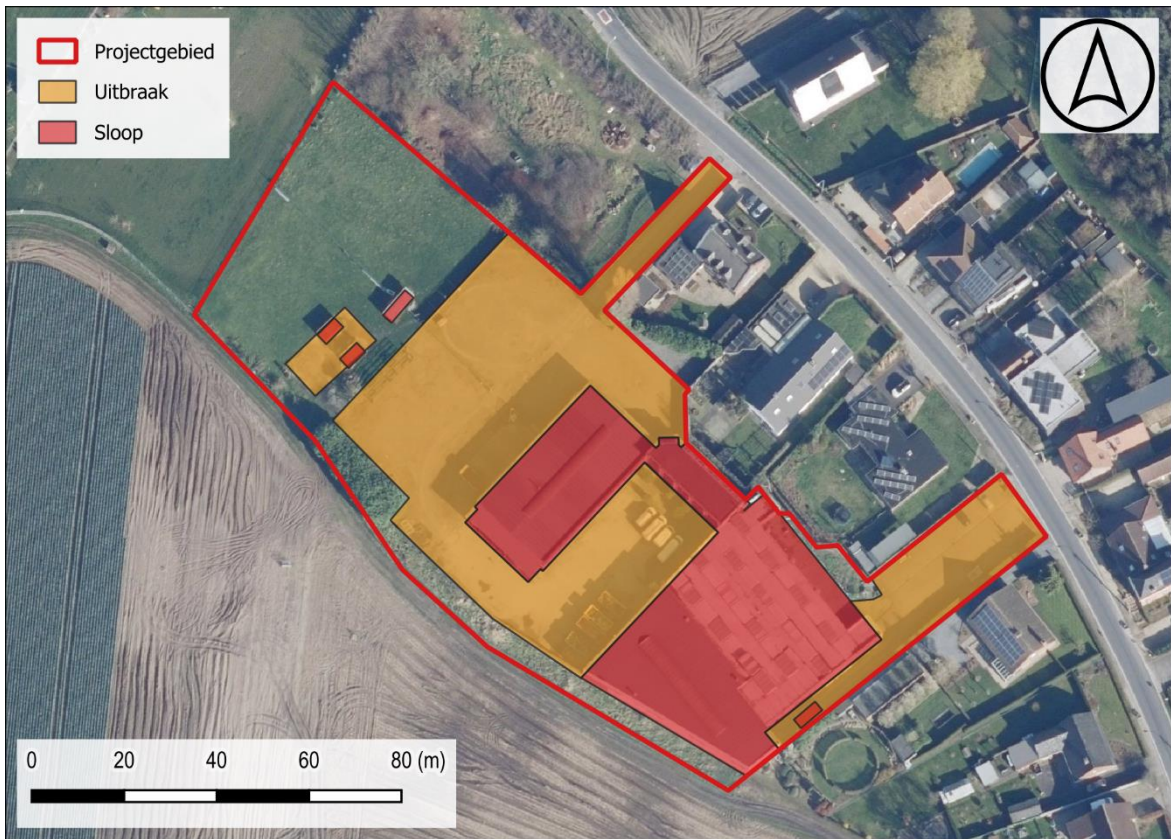
De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt ca. 11 000 m². Op heden is ca. 2980 m² van het terrein bebouwd. Bijkomend is ca. 4858 m² van het terrein verhard. Enkel het meest noordwestelijk deel van het terrein is in gebruik als braakliggend weiland. De bebouwing binnen de projectgrenzen betreft het gebouwenbestand van een bedrijf dat instaat voor het verspanen en afwerken van metalen werkstukken. De impact van de bestaande bebouwing en verharding op het bodemarchief is op basis van de gekende gegevens niet te achterhalen.

De opdrachtgever plant vooreerst de sloop van de bestaande bebouwing en de uitbraak van de bestaande verharding. Nadien gaat de initiatiefnemer over tot de inrichting van een nieuw bedrijventerrein met bijhorende infrastructuur. Het noordwestelijk deel van het terrein zal in gebruik genomen worden als agrarische zone.

In het oostelijk deel van het terrein zal een nieuwe bedrijfsverzamelgebouw ingericht worden die plaats zal bieden aan 15 bedrijfsunits. De footprint van deze nieuwbouw zal ca. 2652 m² bedragen. De nieuwbouw wordt gerealiseerd door middel van een vloerplaat van ca. 50 cm en paalfunderingen waarvan de diepte nog te bepalen is door ingenieursstudie.

Rondom deze nieuwbouw wordt nieuwe buitenaanleg voorzien in de vorm van verharding (wegenis en parkeergelegenheid) en groenzone. Deze buitenaanleg wordt voorzien over een oppervlakte van ca. 3540 m². Voor deze buitenaanleg dient een algemene bodemingreep gerekend te worden van ca. 50 cm-mv.

In functie van de geplande ontwikkeling dient tevens nieuwe riolering aangelegd te worden. Tot slot worden ook een drietal infiltratiebekkens gerealiseerd met een gezamenlijke oppervlakte van ca. 287 m². Hiervoor dient men rekening te houden met ca. 75 cm-mv.

Figuur 4: Opzet initiatiefnemer sloop t.a.v. meest recente orthofotomozaïek (©Geopunt)

Figuur 5: Opzet initiatiefnemer bouw t.a.v. meest recente orthofotomozaïek (©Geopunt)

1.2 ASSESSMENT

1.2.1 Landschappelijk kader

Het terrein is gelegen in de **zandleem- en leemstreek**, precies ten noorden van de Mandelvallei, die deel uitmaakt van de Vlaamse Vallei die morfologisch gekenmerkt wordt door een relatief vlak reliëf. Tijdens de beginfase van het Peniglaciaal hebben zowel de Leie als de Mandel een grote laterale uitbreiding gekend waardoor de volledige breedte van de vallei werd ingenomen. Aan dit sedimentatiepatroon komt een eind in het Tardiglaciaal dat wordt gekenmerkt door een beduidende klimaatsverbetering, op enkele koude fases na. Belangrijk is een hervatting van fluviaatiele activiteit met in een eerste fase een uitschuring van de huidige valleien. De rivieren nemen een meanderend patroon aan waarbij zowel Leie als de Mandel een underfit river worden die in een bovenmaatse vallei vloeit.

De **Mandelvallei** vormt dus het overmaatse (500 à 700 m brede) subseculaire zijdal van het Leiedal tussen Oostrozebeke en Roeselare. Aan de voet van de zeer afgevlakte dalflanken kan men zandige laagterrasresten herkennen, gelegen op een hoogte van ca. 17 + m TAW. Meer richting de rivier ligt de iets lager gelegen, meer kleiige dalbodem van de holocene vallei. Die alluviale vlakte waarin de rivier stroomt, ligt op 14 à 15 + m TAW, heeft een gemiddelde breedte van hoogstens 200 m en helt zeer langzaam naar het oosten. Ten noorden van de Mandel situeren zich uitlopers van het Zandlemig Plateau van Tielt. De afwatering in de omgeving van het plangebied gebeurt in essentie vanaf voornoemd plateau richting de Mandelvallei.

Het plangebied zelf op de noordelijke flank van de beekvallei van de Roobeek, precies ten noorden van de plaats waar de Roobeek uitmondt in de Mandel. Het overgrote deel van het plangebied is gelegen op een hoogte van **ca. 18.9 – 19.1 + m TAW**. Enkel de zuidelijke strook is gelegen op een hoogte van **ca. 17.7 + m TAW**. Rekening houdende met de hoogteligging van de percelen ten westen kan vermoed worden dat het terrein vermoedelijk geleidelijk afdaalde richting de beekvallei van de Mandel. Hoogstwaarschijnlijk is het terrein gedeeltelijk opgehoogd tot het straatniveau van de Mezenstraat om het egaal te maken en dus geschikt voor de realisatie van de bebouwing die tot op vandaag aanwezig is. Welke impact deze reliëfwijzigingen hebben gehad op het eventueel aanwezig bodemarchief is niet gekend.

De landschappelijke ligging van het plangebied, op een iets hogere gelegen terras op de plaats waar de beekvallei van de Roobeek uitmondt in de brede Mandelvallei moet een zeer grote aantrekkingskracht uitgeoefend hebben op jager-verzamelaars in de regio.

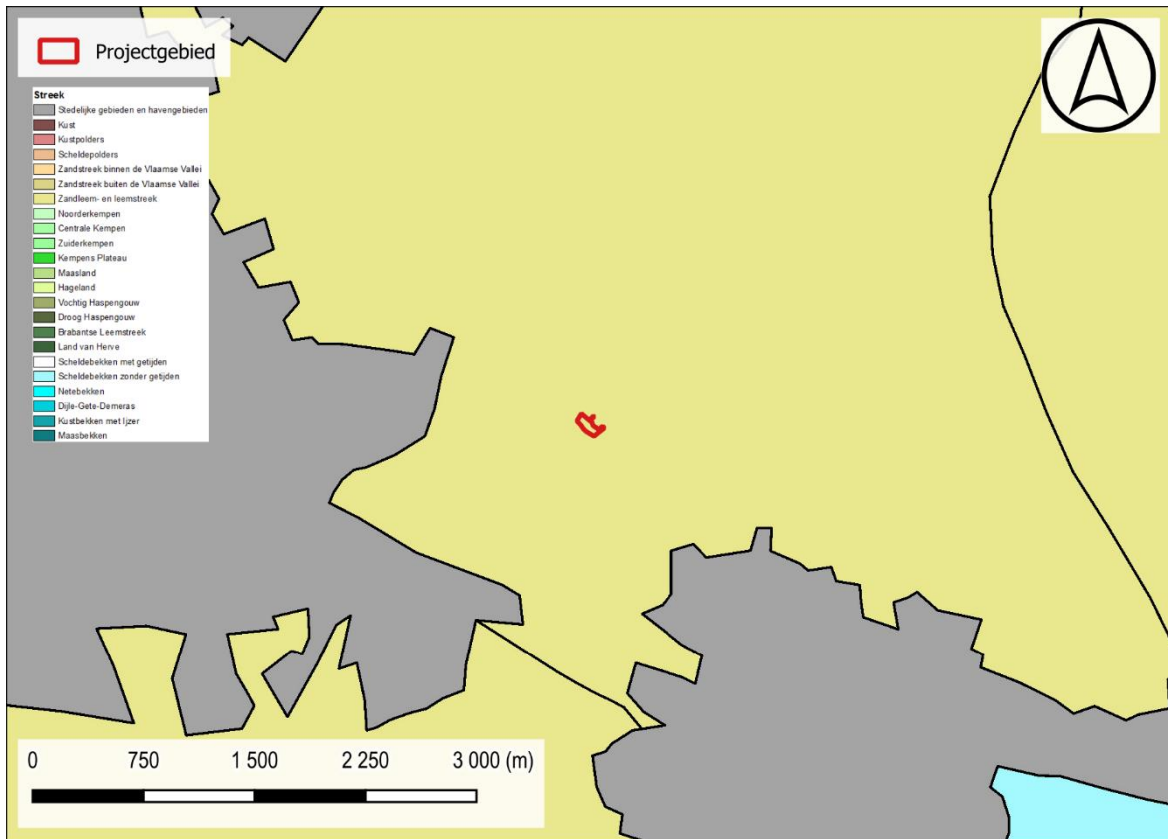
Het projectgebied is gelegen in het Lid van Aalbeke (**Formatie van Kortrijk**). Deze formatie bestaat hoofdzakelijk uit mariene kleiige sedimenten, die weinig macrofossielen bevatten en is de eerste afgezette formatie van het Vroeg-Eoceen (54,8 Ma – 49,0 Ma). Over het algemeen worden de afzettingen siltiger of zandiger (ondieper afzettingmilieu) naar het zuidoosten toe en homogeen kleiiger naar het noorden en noordoosten toe (dieper afzettingmilieu). De Formatie van Kortrijk wordt ingedeeld in vier leden; van onder naar boven: het Lid van Mont-Héribu, het Lid van Saint-Maur, het Lid van Moen en het Lid van Aalbeke. Het Lid van Mont-Héribu rust op de Groep van Landen.

Het **Lid van Aalbeke** is een fijnsiltige homogene klei, afgezet in een rustig open-shelf milieu. Het manifesteert zich vaak als een grijze plastische klei die soms fossielen, zandsteenconcreties en laagjes grijs zand bevat. Deze klei wordt uitgebraat voor vervaardiging van bakstenen, dakpannen en siertegels.

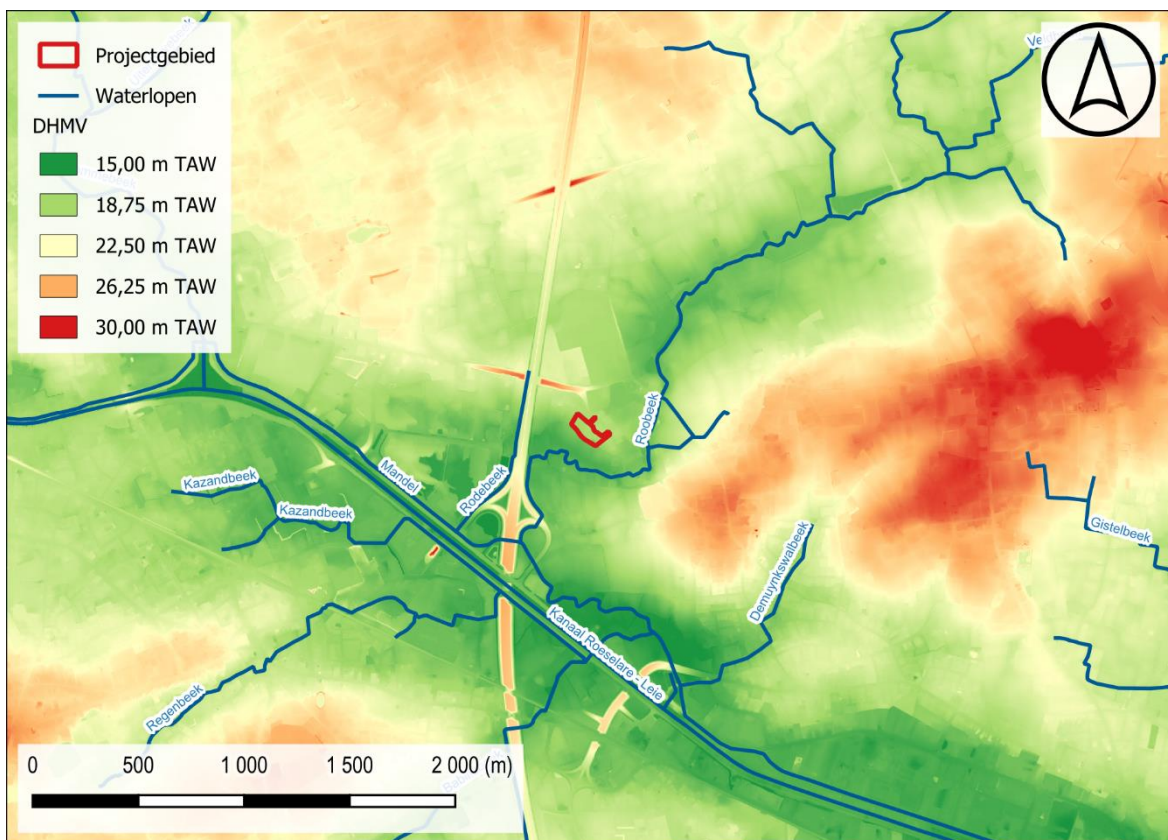
Het projectgebied is grotendeels gelegen in het Quartair **Type 3**. Dit type bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zandleem tot leem). Deze afzetting kan eventuele hellingsafzettingen bevatten van het Quartair. Het uiterst noordelijk deel van het plangebied is gelegen in het Quartair **Type 1**. Dit type bestaat uit een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zand tot zandleem). Deze afzetting kan eventuele hellingsafzettingen van het Quartair bevatten.

De bodemkaart geeft op het grootste deel van het onderzoeksgebied een matig droge zandbodem weer waarbij eventueel aanwezige Podzolresten zijn verbrokkeld en herwerkt. Tegen de zuidelijk grens van het onderzoeksgebied geeft de bodemkaart natte, profiellose leemgronden weer, hetgeen gekoppeld kan worden aan de aanwezige beekvallei. De bodemkaart geeft 3 bodemtypes weer binnen de projectgrenzen.

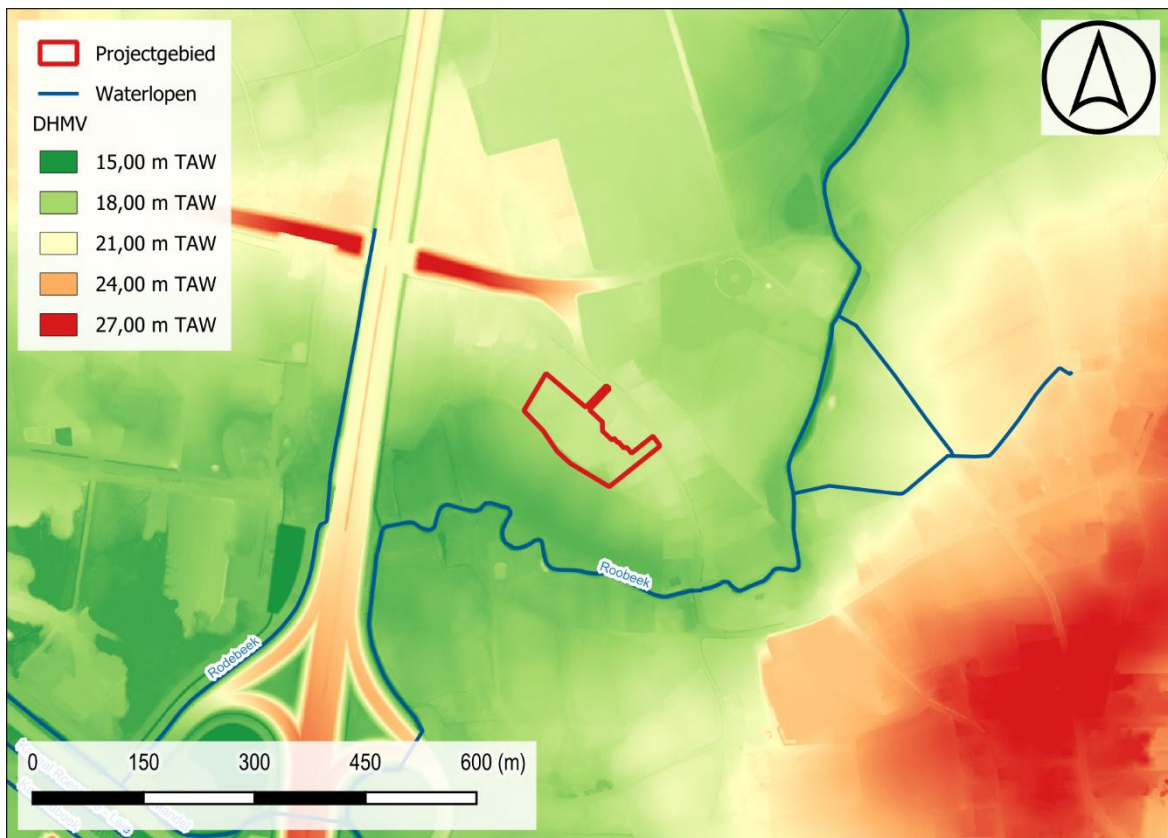
Het bodemtype **Zch** is een matig droge zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B horizont. De bovengrond is goed humeus, 30-60 cm dik en donker bruingrijs van kleur. De Podzol B is 20-30 cm dik en is verbrokkeld in harde concreties. Roestverschijnselen komen voor tussen 60 en 90 cm. Het bodemtype **Zcc(h)** is een matig droge zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. Roestverschijnselen komen voor tussen 60 en 90 cm. Het bodemtype **Sdp** is een matig natte lemig zandbodem zonder profiel. Onder bos is de Ap afwezig maar onder landbouwgrond is de Ap 30-40 cm dik en donker grijsbruin. Roestverschijnselen beginnen op 40-60 cm.

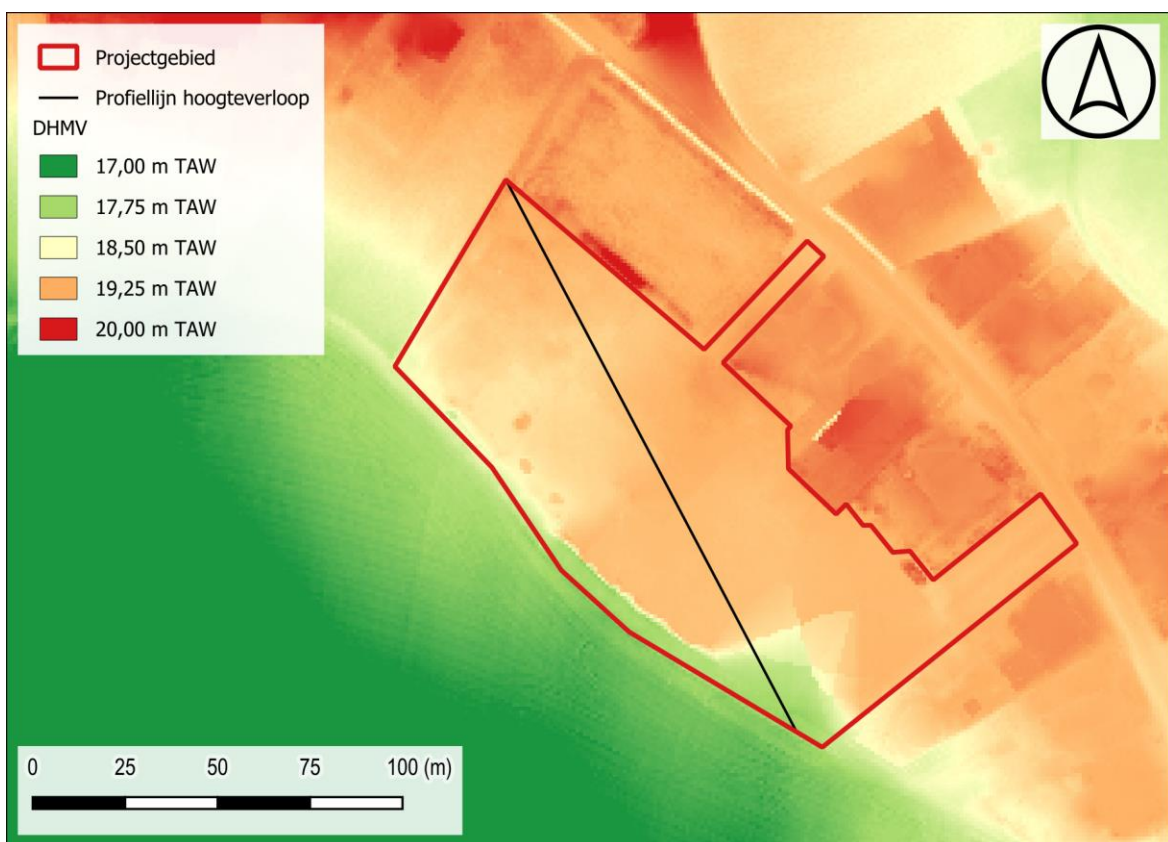
Figuur 6: Situering projectgebied t.a.v. de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

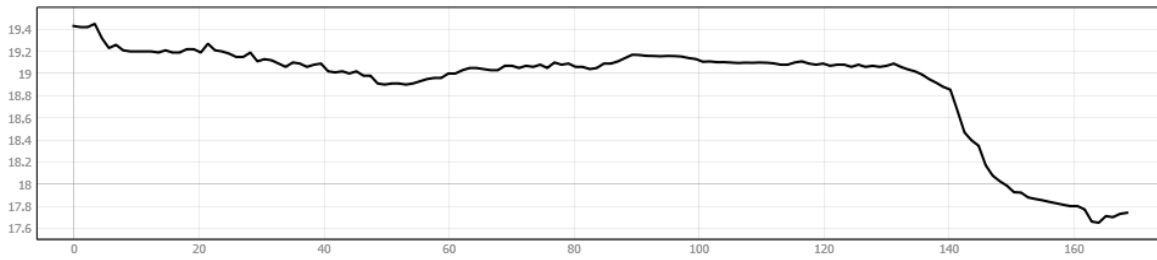
Figuur 7: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)

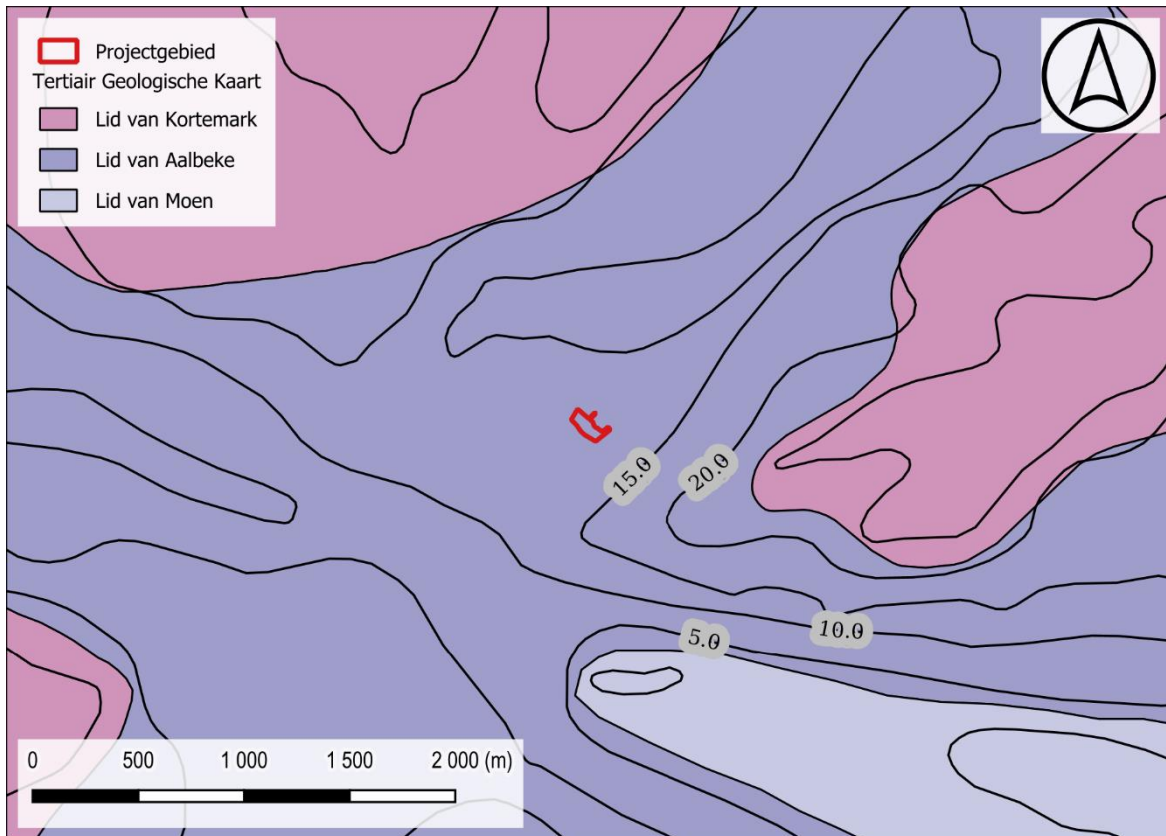
Figuur 8: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)

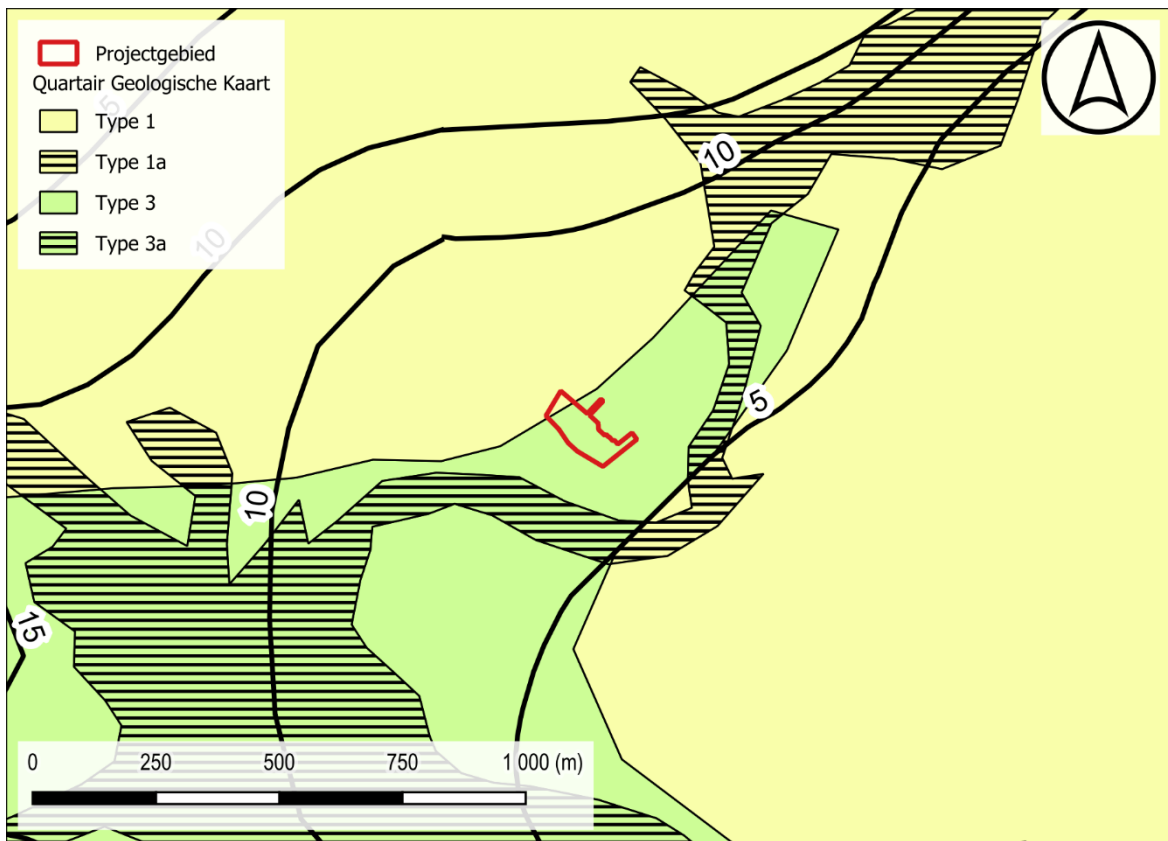
Figuur 9: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)

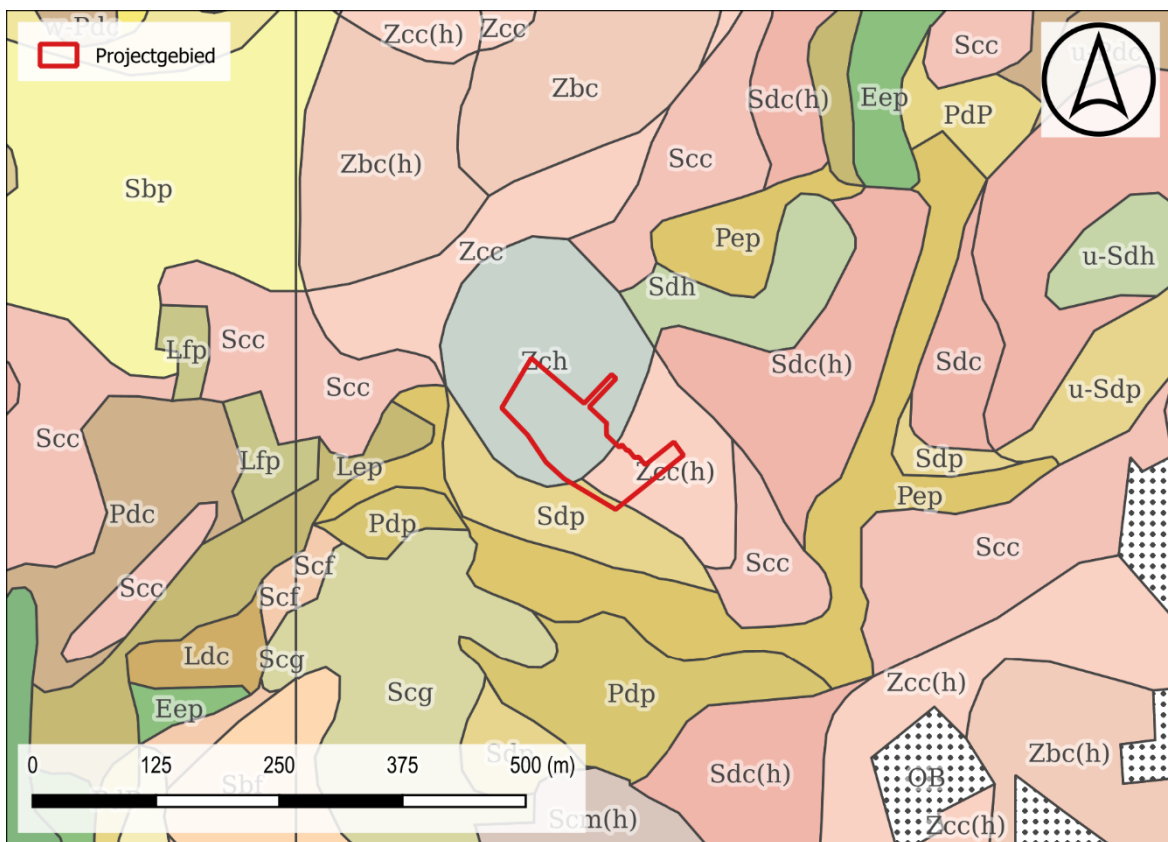
Figuur 10: Hoogteverloop NW-ZO

Figuur 11: Situering projectgebied t.a.v. Tertiair geologische kaart (© geopunt)

Figuur 12: Situering projectgebied t.a.v. Quartair geologische kaart (© geopunt)

Figuur 13: Situering projectgebied t.a.v. algemene bodemkaart van België (© geopunt)

1.2.2 Historisch kader

Door middel van systematisch archeologisch onderzoek de laatste decennia is de kennis omtrent de oudste menselijke aanwezigheid langsheen de Mandel sterk toegenomen.

Langsheen de Mandel – op terreinen met een vergelijkbare landschappelijke locatie als het plangebied - zijn talrijke vindplaatsen gekend uit de steentijd. De oudste vondsten gaan zelfs terug tot het finaal-paleolithicum. De hoger gelegen zones langsheen de brede Mandelvallei moeten een grote aantrekkingskracht uitgeoefend hebben op jager-verzamelaars. Het meest tot de verbeelding sprekend is wellicht de indicatie voor een laat-mesolithische kampplaats aan de Regenbeek te Rumbeke. Hier werden met name organisch materiaal (plantenresten en dierenbeenderen) en lithisch materiaal (trapezia, kernen, kernvanken en spitsen, oa uit Wommersomkwartsiet) aangetroffen. De bewoning in de omgeving van het plangebied lijkt zich verder te zetten in de bronstijd. Ca. 1,4 km ten zuidwesten van het plangebied zijn bij een mechanische prospectie aan de Mandelstraat 2 cirkelvormige sporen aangetroffen uit de vroege bronstijd die mogelijk in verband te brengen zijn met een funerair monument/grafheuvel. Er is tevens aardewerk gelokaliseerd. Op dezelfde locatie werden tevens scherven uit de IJzertijd gerecupereerd, hetgeen er op wijst dat de regio ook in deze periode door de mens werd gefrequeenteerd. De hoger gelegen vruchtbare akkers moeten immers ook een aantrekkingskracht uitgeoefend hebben op vroege landbouwers. Ook voor de midden-Romeinse periode zijn de sporen in de omgeving van het plangebied talrijk. Ca. 1,8 km ten noordwesten is bij een opgravingscampagne in 1987 en 1993 een artisanale nederzetting aangetroffen met daarbinnen een Romeinse houtbouw met grachtjes en greppels, alsook fragmenten van een ijzeroven. De bewoning lijkt zich verder gezet te hebben in de vroege middeleeuwen. Talrijke vroegmiddeleeuwse nederzettingssporen wijzen op menselijke bewoning langsheen de oevers van de Mandel.

I. Kachtem

De oudste vermelding van Kachtem is in 1080 als *Cakingehem*, wat huis van de Kakingen zou betekenen. In 1119 wordt Kachtem, samen met Oekene, van de moederkerk van Rumbeke afgescheiden en verheven als zelfstandige parochie. Het patronaat van de kerk is tot 1561 in handen van de St. Bertinusabdij van St. Omaars. Tijdens het Ancien Régime ressorteert de parochie Kachtem deels onder de zaal van Ieper, deels onder de kasselrij van Kortrijk. Het huidige grondgebied van de gemeente was ingedeeld in 7 heerlijkheden, waarvan de belangrijkste (de heerlijkheid van Rhode en kachtem, en de heerlijkheid van Mesegem) toebehoorden aan de prins van Izegem. Historisch-cartografische bronnen indiceren verspreide laatmiddeleeuwse hoevebouw op het grondgebied van de gemeente.

Reeds in de 16e eeuw maakte Kachtem deel uit van de belangrijkste industrieketen van de mandelse blauwlinnenfabricatie. In de tweede helft van de 19e eeuw ontwikkelt de proto-industrie zich in de gemeente als onderdeel van de bloeiende Roeselaarse linnenweverij.

Gedurende WO I kent het dorp tal van vernielingen op de zogenaamde 'schuwe maandag' (19 oktober 1914).³

³ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: Kachtem [online], <https://id.erfgoed.net/themas/14455> (geraadpleegd op 7 februari 2025).

II. Projectgebied

De Ferrariskaart geeft geen bebouwing weer binnen de projectgrenzen. Het terrein staat grotendeels gekarteerd als akker. Het verloop van de huidige Mezegemstraat is reeds duidelijk waarneembaar als een met bomen omzoomde weg. De benaming verwijst naar het omwald hoevecomplex Meeseghem Goet, dat zich ten westen van het plangebied situeert. Opvallend is tevens de aanwezigheid van een wegenis langsheen de zuidzijde van het plangebied. Ten noorden van het plangebied, aan de overzijde van de Mezegemstraat situeert zich een grote boomgaard. Het verloop van de Roobeek is duidelijk zichtbaar.

De 19e-eeuwse kaarten geven een quasi ongewijzigd beeld weer. Zowel de noord- als zuidzijde van het plangebied grenzen aan een wegenis. De wegenis langsheen de zuidzijde van het plangebied lijkt desalniettemin reeds in onbruik geraakt want deze is niet aangeduid met een nummer. De Poppkaart toont geen wijzigingen.

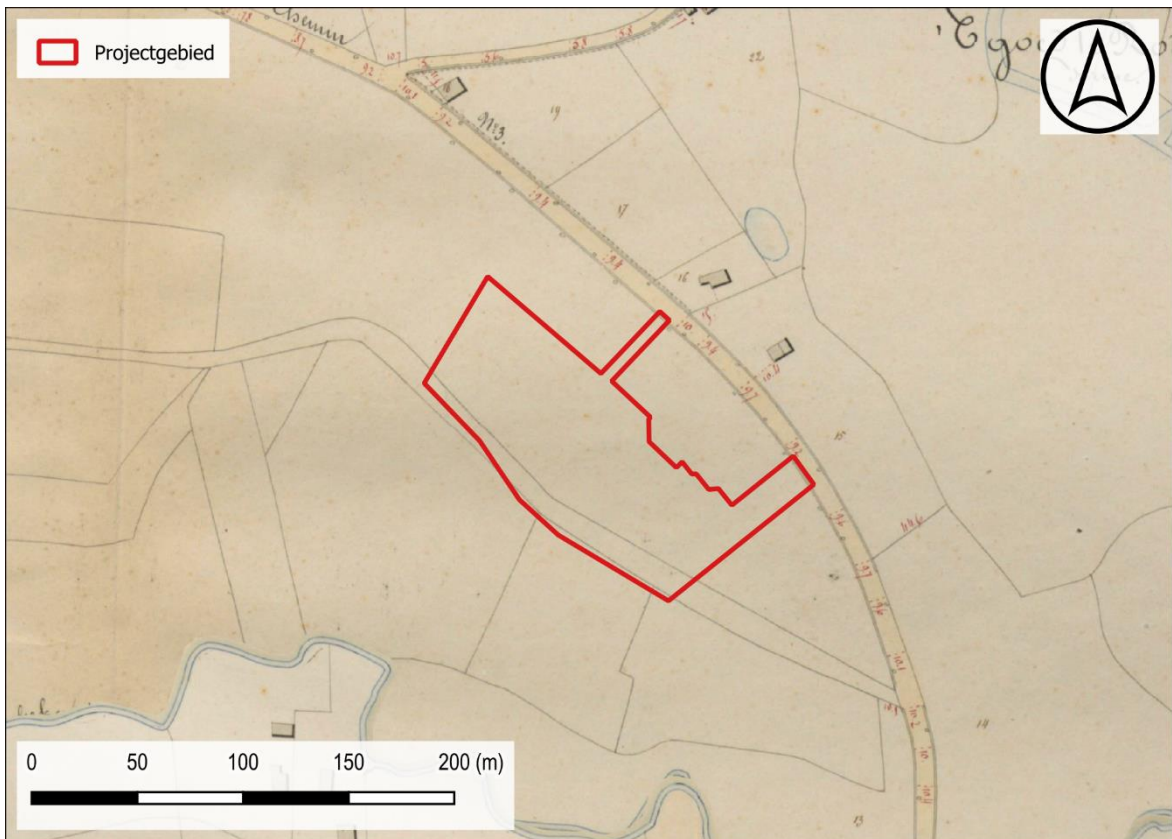
De orthofotosequentie geeft een zekere evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied gedurende de laatste decennia. Op de orthofoto uit 1971 is een deel van het huidige gebouwenbestand reeds zichtbaar. Het westelijk deel van het plangebied lijkt in gebruik te zijn als akker. De navolgende luchtopnames tonen een stelselmatige uitbreiding van deze bebouwing. Vanaf de orthofoto van 2000-2003 is de huidige toestand waar te nemen.

Figuur 14: Situering projectgebied t.a.v. Ferrariskaart d.d. 1771-1778 (© geopunt)

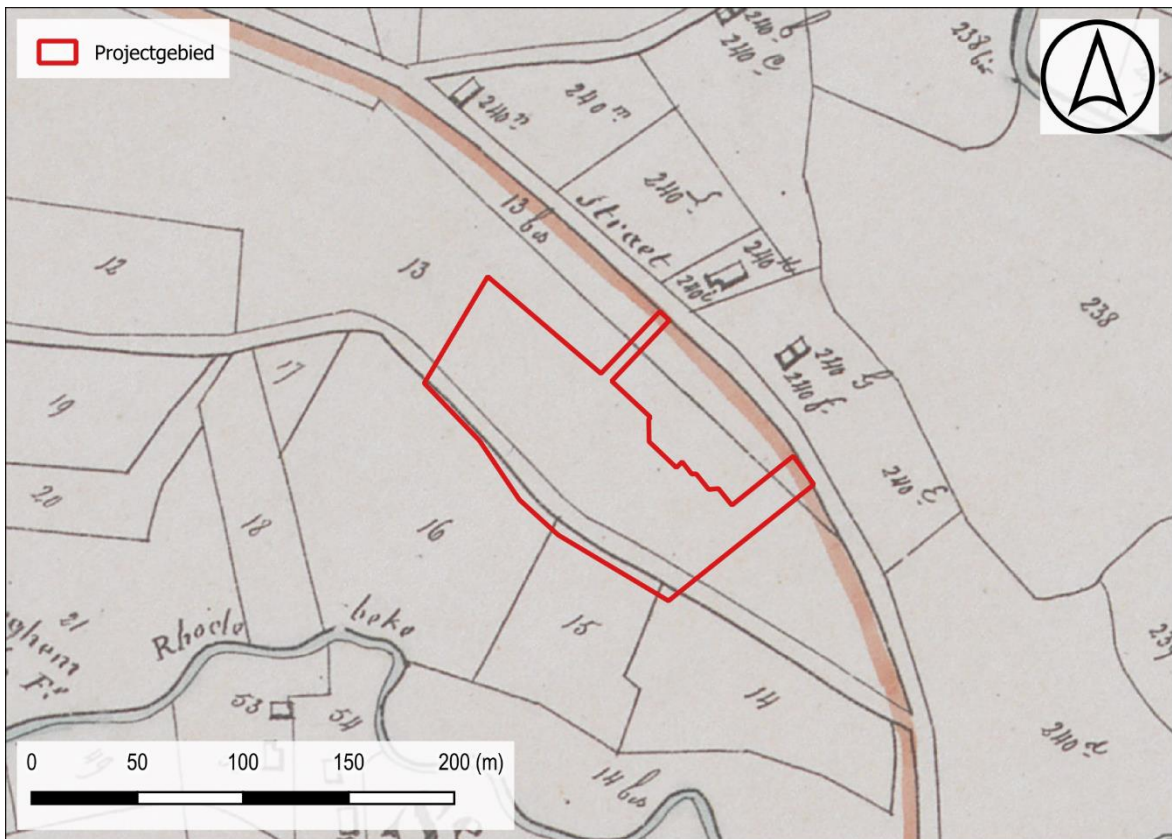
Figuur 15: Situering projectgebied t.a.v. Ferrariskaart d.d. 1771-1778 (© geopunt)

Figuur 16: Situering projectgebied t.a.v. Atlas der Buurtwegen d.d. 1840 (© geopunt)

Figuur 17: Situering projectgebied t.a.v. Vandermaelenkaart d.d. 1846-1854 (© geopunt)

Figuur 18: Situering projectgebied t.a.v. Popkaart d.d. 1842-1879 (© geopunt)

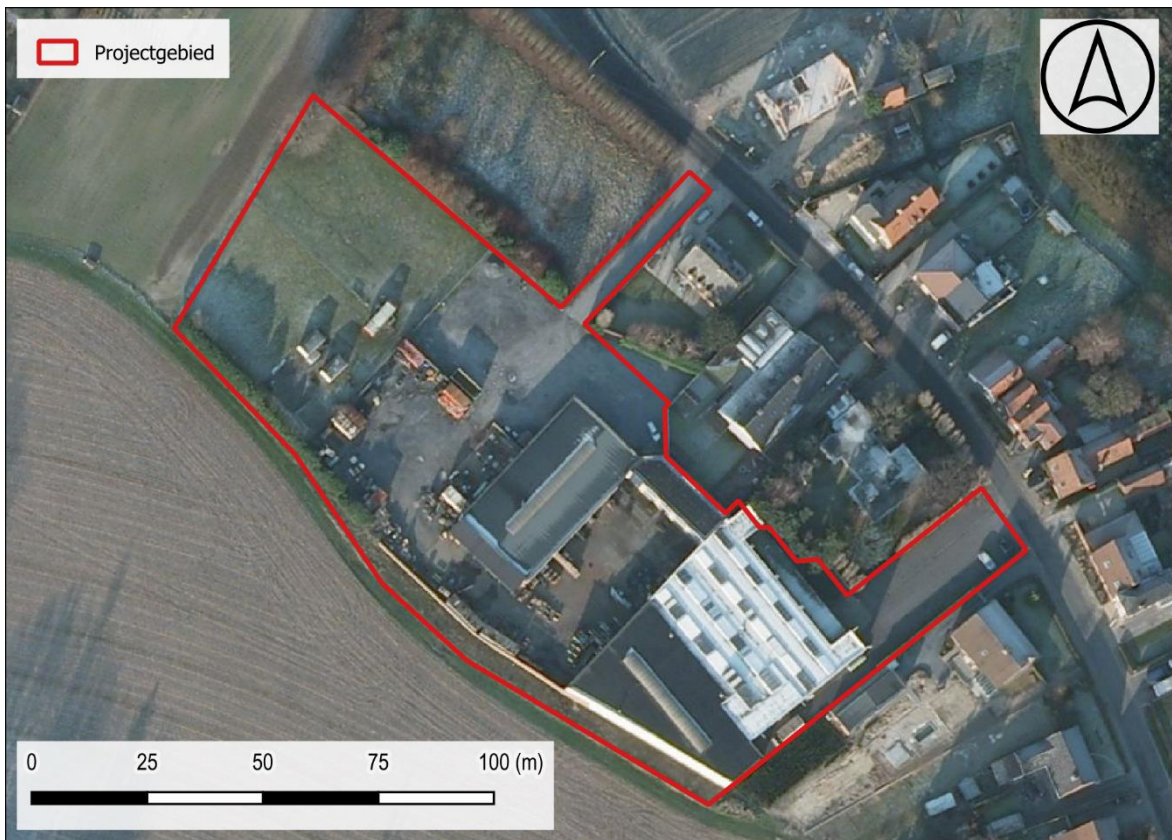
Figuur 19: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 1971 (© geopunt)

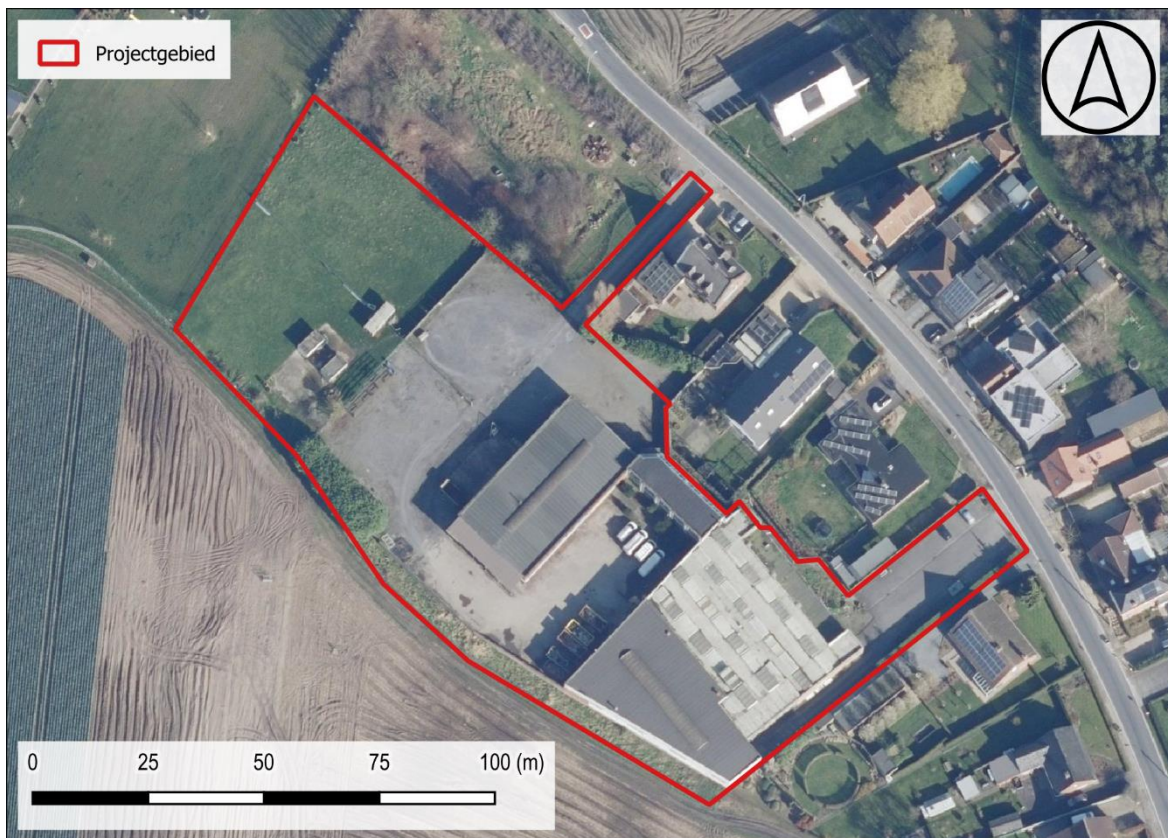
Figuur 20: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 1979-1990 (© geopunt)

Figuur 21: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2000-2003 (© geopunt)

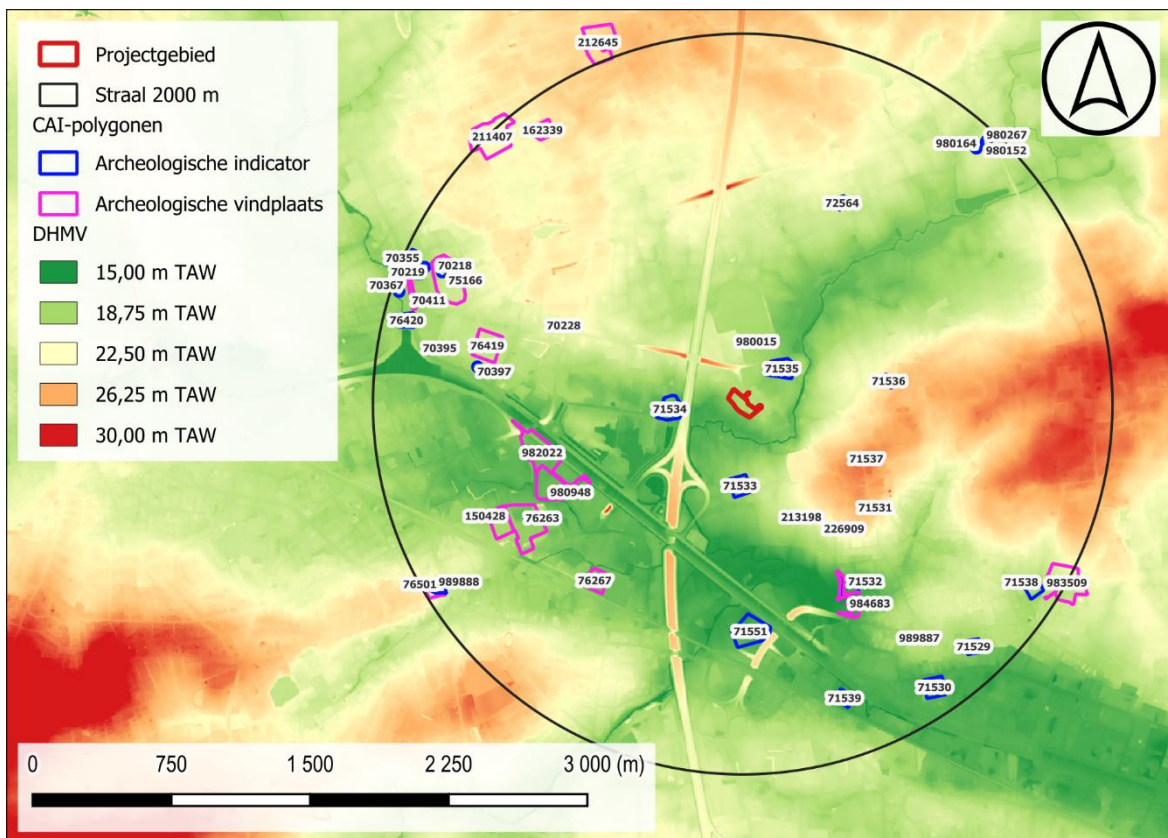
Figuur 22: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2008-2011 (© geopunt)

Figuur 23: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2022-2023(© geopunt)

1.2.3 Archeologisch kader

Binnen de grenzen van het onderzoeksgebied of op aangrenzende percelen zijn geen archeologische sites gekend. De meeste gekende sites bevinden zich langs het terras ten noorden en ten zuiden van de Mandelvallei. Het merendeel van deze waarnemingen dateert uit de jaren '80 en '90 en kan gekoppeld worden aan de ontwikkeling van bedrijventerreinen rond de haven van Roeselare. Bij deze onderzoeken werd lithisch materiaal gerecupereerd uit zowel het finaal-paleolithicum en mesolithicum. Gerecupereerd vondstmateriaal wijst eveneens op aanwezigheid tijdens het neolithicum langs de Mandelvallei. Daarnaast zijn er indicaties voor begraving tijdens de metaaltijden en bewoning en artisanale activiteiten tijdens de Romeinse periode en vroege middeleeuwen. Ook bij veldprospecties in de ruime omgeving zijn lithische artefacten gerecupereerd die wijzen op menselijke aanwezigheid tijdens het mesolithicum en de Romeinse periode. De gekende waarden wijzen aldus op quasi permanente menselijke aanwezigheid op de randen van de Mandelvallei sinds het finaal paleolithicum. Vanwege de gunstige ligging van het onderzoeksgebied moet dan ook uitgegaan worden van een beduidende trefkans inzake archeologisch erfgoed.

Figuur 24: Situering projectgebied op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygoenen (©Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

70228	Controle van werken Finaal-paleolithicum: kling. Bron: De Meulemeester J. (1977) Oostduinkerke: sporen van Nieuwe Yde, in: Archeologie 1977/2, p. 120.
70411	Controle van werken

	<p>Midden-Romeinse tijd: dakpanoven ten noorden van kleiwinningskuil, op een hoger gelegen zandrug. De bovenbouw van de oven is niet gevonden. De vloer van de (cirkelvormige) stookkamer was wel gedeeltelijk bewaard. Verder was er een stookgang en een stookplaats. De resten van een holle boomstam werden geïnterpreteerd als tochtregelaar. Ten zuiden van de dakpanoven werd een concentratie dakpanfragmenten, waaronder veel misbaksels, aangetroffen. In de nabijheid hiervan trof men verbrande aarde aan. Deze vondst werd geïnterpreteerd als kleiwinningskuil, uitgezet in het alluvium van de Mandel en de Kromme Beek. De kuil werd secundair gebruikt als stortplaats voor ovenresten en misbaksels.</p> <p>Bron: De Cock, S. 1992, Spiere (gem. Spiere-Helkijn. Noodopgraving bij de normalisatie van de Grote Spierebeek, in: Termote, J. (red.), De Opgravingsactiviteiten van de vereniging voor oudheidkundig bodemonderzoek in West-Vlaanderen over de werkjaren 1990, 1991, en 1992, in Westvlaamse Archaeologica, 8, 3, p. 74.</p>
75166	<p>Opgraving</p> <p>Mesolithicum: lithisch materiaal.</p> <p>Midden-Romeinse tijd: artisanale zone. Kuil met concentratie van metaalslakken (in verband te brengen met koperverwerking). Daarnaast Romeinse houtbouw met grachtjes en greppels, een gebouw met uitgegraven vloerniveau, vierpostenspieker, 5 eikenhouten waterputten met aardewerk, botmateriaal, leren sandalen, maalstenen, benen mesheft in de vorm van een kat, gewicht in basaltlava, tubuli, fragmenten ijzeroven, delen blaaspijp, bronzen ketels,... Mogelijk betreft het een Gallo-Romeinse artisanale nederzetting ten noorden van de Mandel. Ten noorden van het bewoningsareaal bevinden zich 4 brandrestengraven.</p> <p>Vroege middeleeuwen: aardewerk.</p> <p>Bron: Goderis J. en J. Termote (1988) Roeselare (W.-VI.): bedrijventerrein Haven: Romeinse nederzetting, in: Archeologie 1988/2, p. 165-166.</p>
76263	<p>Opgraving</p> <p>Midden-mesolithicum: lithisch materiaal.</p> <p>Laat-neolithicum: grote hoeveelheid lithisch materiaal.</p> <p>Midden-bronstijd: circulaire gracht behorend tot een grafheuvel, aardewerk.</p> <p>IJzertijd: vier scherven.</p> <p>Karolingische periode: viertal concentraties aan paalsporen, grachten. Vermoedelijk gaat het om een of meerdere woonerven bestaande uit een rechthoekig woonhuis en een reeks schuurtjes of spiekers. Het betreft minstens één tweeschepig huisplattegrond, drie spiekers, vier waterputten en een hutkom.</p> <p>Volle middeleeuwen: vermoedelijk woonhuis, mogelijk voorzien van een potstal. Daarnaast nog een aanzienlijke groep paalkuilen die mogelijk verband houden met deze woning, maar waaruit moeilijk een plattegrond op te maken valt. Grachten en greppels die worden beschouwd als een soort percelleringssysteem dat dit vermoedelijke woonhuis begrenst.</p> <p>Onbepaald: waterput.</p>

	<p>Bron: Goderis J. 2002: Archeologische opgravingen van 1977 t/m 2001 op het bedrijventerrein Lekken-Mandelstraat in Roeselare. Status quaestionis, in Tentoonstelling, Geo- Archeologisch Kijken, Villa Eksternest, Zilverberg, 8 september-13 oktober 2002, p. 14-25.</p>
76267	<p>Opgraving</p> <p>Laat-mesolithicum: indicaties voor een kampplaats, met name organisch materiaal (plantenresten en dierenbeenderen) en lithisch materiaal (trapezia, kernen, kernvanken en spitsen, oa uit Wommersomkwartsiet)</p> <p>Bron: Calmeyn D. 1996: Rumbeke Regenbeek 2: een gemengd lithisch ensemble uit het Mesolithicum en Neolithicum/Bronstijd op de linkeroever van de Regenbeek in Rumbeke (gem. Roeselare), in Westvlaamse Archaeologica, 12, p. 5-32.</p>
76419	<p>Opgraving</p> <p>Vroege middeleeuwen: aardewerkfragmenten van gedraaid reducerend gebakken kookwaar met versieringen, 1 scherf is mogelijk Merovingisch</p> <p>Bron: Goderis J., Termote J. 1987: Prospectie en vooronderzoek te Roeselare Bedrijventerrein Haven, in Westvlaamse Archaeologica, 3, 1, p. 29-36.</p>
76501	<p>Controle van werken</p> <p>18e eeuw: enkele inhumatiegraven van kort na de Franse Revolutie, met vondsten uit de 17de tot 19de eeuw.</p> <p>Bron: De Cock S. en Goderis J. 1994: Veldactiviteiten van de vereniging voor oudheidkundig bodemonderzoek in West-Vlaanderen over de werkjaren 1993 en 1994, in Westvlaamse Archaeologica, 10, p. 76-81.</p>
150428	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Vroege bronstijd: 2 cirkelvormige sporen waarvan 1 gracht, mogelijk funerair monument/grafheuvel</p> <p>Karolingische periode: gracht, 2 mogelijke waterputten, paalkuilen, greppels</p> <p>Onbepaald: rechthoekig spoor met afgeronde zijden, mogelijk gaat het om een hoimijt of schelf</p> <p>Bron: Demeyere, F.; Lammens, W., 2006. Project Archeologie Mandelstraat Roeselare - Rumbeke, onuitgegeven rapport.</p>
162339	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Onbepaald: lichtere sporen of sporen met duidelijke uitloging, vage aflijning en houtskoolspikkels. Oa. Greppel en kuilen</p> <p>Bron: Devroe A. & Claesen J. 2012, Archeologische prospectie met ingreep in de bodem Roeselare - Izegemseardeweg, Archebo-Rapport 2012/07</p>
211407	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Nieuwe Tijd: perceelsgreppels, kuilen</p> <p>Onbepaald: 2 houtskoolmeilers</p> <p>Bron: Demoen D., Gierts I. 2016: Archeologische prospectie met ingreep in de bodem Roeselare - Izegemseardeweg, BAAC- Vlaanderen Rapport nr. 169, Gent.</p>

212645	<p>Mechanische prospectie</p> <p>18de eeuw: Ondanks de sterke verstoringsgraad konden enkele sporen worden herkend in de centrale zone van het terrein. Alle aangetroffen greppels hadden een gelijkaardig sterk humusrijke donker(blauwig) grijze vulling met hier en daar ijzerbrokken, wat een eerder (sub)recente ouderdom (18de eeuw) doet vermoeden.</p> <p>Onbepaald: Deze ovalen kuil bevatte een vulling uit een komvormig, donker blauwig grijze, sterk gebioturbeerde, lichte zandleem met weinig houtskoolpartikels bovenop een bleekgrijze zandlemen vulling gemengd met versmeten moederbodem. Deze vulling leverde geen dateerbaar materiaal op.</p> <p>Bron: Vanhoutte C., Bartholomieux B. 2016: Archeologische opgraving Ardoois Boterstraat (prov. West- Vlaanderen). Basisrapport conceptversie.</p>
226909	<p>Mechanische prospectie</p> <p>18de eeuw: Restanten (funderingen) van hoevegebouwen uit de 18e eeuw.</p> <p>Bron: Ghyselbrecht E., Thys C., Van Goidsenhoven W., Vanhecke I., Vanhercke J., Willaert A. 2019: Elf Julistraat 30 (Izegem, West-Vlaanderen), Nota Verslag van resultaten, Sint-Michiels-Brugge.</p>
980948	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Onbepaald: Bij de aanleg van het profiel konden afzettingen herkend worden uit minstens 5 verschillende fasen. Een eerste fase bestaat uit fluviatiele afzettingen te dateren in het Weichseliaan. Deze zijn onderaan het profiel te vinden en bestaan voornamelijk uit een blauwgrijze klei. Bovenop deze lagen (en deels erdoor snijdend) konden lagen herkend worden die getuigen van een sterk dynamisch, fluviatiel milieu. Het gaat hier om vaak dunne afzettingen van zand en verslagen veen. Bij enkele van deze lagen werden C14-dateringen uitgevoerd, die deze in de late bronstijd-midden ijzertijd plaatsen.</p> <p>Aan de hand van pollen- en macrorestenonderzoek kon eveneens een landschapsreconstructie gemaakt worden uit deze periode. Er bleek vooral een gemengd loofbos in een natte omgeving aanwezig te zijn, waarbij soorten als els, hazelaar, eik, es en beuk veel voorkomen. Ook pollen van linde, den, berk, iep, taxus, haagbeuk en esdoorn bleken in mindere mate aanwezig te zijn.</p> <p>Bron: Timmermans E. Janssens D. & Janssens N. 2020: Eindverslag Roeselare Regenbeekstraat (West-Vlaanderen). Adede archeologisch rapport 655, Gent.</p>
982022	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Steentijd: één bewerkte vuursteen</p> <p>Volle middeleeuwen: Een greppel kon aan de hand van een aardewerkscherf gedateerd worden in de volle middeleeuwen. Mogelijk had de greppel een functie als perceleringsgreppel.</p> <p>Bron: Overmeire J. Desmet CH. & Creutz M. 2019: Nota Kanaal Roeselare-Leie, Kaaimuur River Terminal Roeselare: Verslag van Resultaten. BAAC Vlaanderen Rapport 1266, Gent</p>
983509	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Romeinse tijd: Er werd handgevormd aardwerk, fijn grijs aardwerk en kruikwaar uit de Scheldevallei gerecupereerd. Deze dateren uit de Romeinse periode. Er werden ook 2</p>

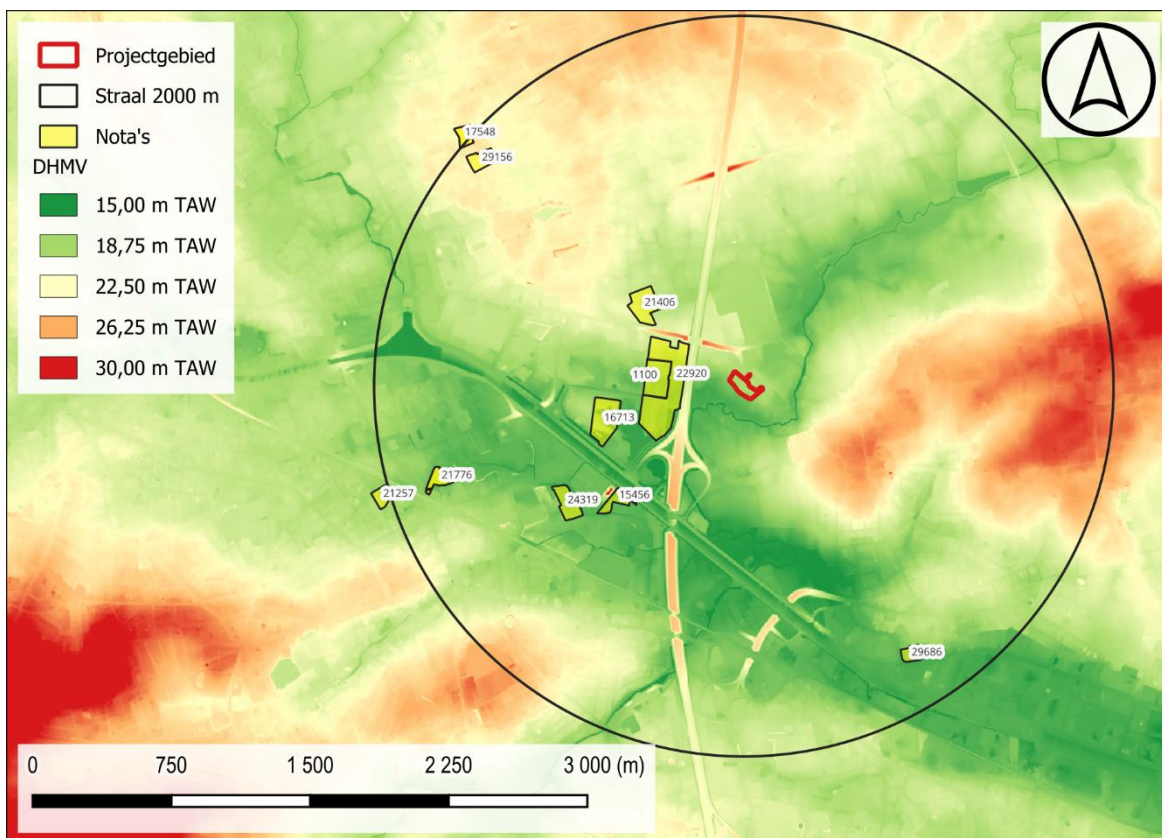
	<p>randfragmenten traag gedraaid aardwerk gevonden waarbij zowel een datering in de Romeinse periode als de vroege middeleeuwen mogelijk is. De houtskoolmeilers, de bijkuil en het brandrestengraf zijn op basis van 14C te dateren tussen de late ijzertijd en de midden Romeinse tijd.</p> <p>Middeleeuwen: Een absolute datering op basis van 14C wijst erop dat minstens 1 paalkuil of constructie dateert uit de vroege tot volle middeleeuwen. Er werden 3 wandscherven rood geglazuurd aardwerk gevonden</p> <p>Nieuwe tijd/Nieuwste tijd: een tegel in faience worden gerecupereerd en 2 rode baksteenfragmenten. De tegel is versierd met blauwe beschildering en kan gedateerd worden vanaf de 2de helft van de 17de eeuw. De 2 rode baksteenfragmenten zijn te dateren vanaf de late middeleeuwen.</p> <p>Bron: Polfliet B. & Vandewalle E. 2022: Vageweenbos (Izegem, West-Vlaanderen). Nota vooronderzoek met ingreep in de bodem (proefsleuven). Deel 1: Resultaten, Ruben Willaert nv, Sint-Michiels-Brugge.</p>
984683	<p>Mechanische prospectie</p> <p>Volle middeleeuwen: één duidelijke kuil en enkele greppels aangetroffen. In de vulling kwamen wel 4 kleine wandfragmenten reducerend gebakken handgevormd aardwerk voor. Op basis van de aard van de greppels én de afwezigheid van geassocieerde sporen binnenin de afbakening in de vorm van kuilen, paal- of andere structuren in werkput, kunnen de aangetroffen greppels niet met woonerven in verband gebracht worden en wijzen dus eerder op landindeling, meer bepaald het begrenzen en/of afwateren van wei- of akkerlanden.</p> <p>Bron: Libert M. De Hooghe G. & Coenaerts J. 2023: Archeologische evaluatie van het bodemarchief d.m.v. landschappelijke boringen en proefsleuven ter hoogte van de Haverhuisstraat te Izegem (prov. West-Vlaanderen). Nota, Verslag van Resultaten, ABO archeologische rapporten 1996.</p>

II. Archeologische indicatoren

70218	<p>Veldprospectie</p> <p>Mesolithicum: lithisch materiaal</p>
70219	<p>Veldprospectie</p> <p>Mesolithicum: lithisch materiaal</p>
70355	<p>Veldprospectie</p> <p>Romeinse tijd: aardewerk, imbrices, tegulae</p>
70367	<p>Veldprospectie</p> <p>Mesolithicum: lithisch materiaal.</p>
70395	<p>Veldprospectie</p> <p>Mesolithicum: lithisch materiaal.</p>
70397	<p>Veldprospectie</p> <p>Mesolithicum: lithisch materiaal.</p>
71529	<p>Indicator cartografie</p>

	Late middeleeuwen: site met walgracht
71530	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
71531	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
71532	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
71533	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
71534	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
71535	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
71536	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
71537	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
71538	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
71539	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
71551	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
72564	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
76420	Veldprospectie Late middeleeuwen: site met walgracht, eerste vermelding in 1592
213198	Metaaldetectie Volle middeleeuwen: bronzen beeldje van leeuw
980015	Metaaldetectie 13 ^{de} eeuw: Leuvense denarius van Aleydis van Bourgondië (1261-1268), van het type leeuwenschild. De afbeelding op de voorzijde moet een klimmende leeuw voorstellen binnen een schildvormige parelomlijning.
980152	Metaaldetectie Karolingische periode: Karolingische kruisfibula uit wellicht brons (8-9de eeuw), met een gewicht van 1,9 gram en afmetingen van 20 op 20 mm.
980160	Metaaldetectie

	Karolingische periode: Gelijkarmige, Karolingische kruisfibula met puntcirkelversiering. Het stuk weegt 2,3 gram en is 22 mm lang en 6 mm breed.
980164	Metaaldetectie Vroege middeleeuwen: Viermaal een fragment van een vroegmiddeleeuwse gespplaat. Eén van deze fragmenten bestaat uit een deel van de beugel (zonder angel) en de gesptong, die los van elkaar zijn gevonden.
980267	Metaaldetectie Merovingische periode: Merovingische gouden tremissis 7de eeuw n. Chr.
989887	Indicator cartografie Volle middeleeuwen: Sint-Jan-de-Doperkerk. In oorsprong houten kapel, waarvan de oudste vermelding teruggaat tot 1116. Gotisch kerkgebouw dat in de loop der tijden verscheidene malen verbouwd en vergroot is. Van de 14de tot de 19de eeuw vermelding als een tweebeukige hallenkerk. Circa 1830: uitbreiding met een derde, zuidelijke zijbeuk.
989888	Indicator cartografie Late middeleeuwen: Sint-Petrus en Pauluskerk, in oorsprong romaans-gotische kerk waarvan de bouwcampagne start in de 13de eeuw en beëindigd wordt in de 15de eeuw. In 1564 wordt een nieuwe gotische toren geplaatst. Na zware beschadigingen tijdens de godsdienstoorlogen wordt de kerk in het eerste kwart van de 17de eeuw heropgebouwd door J. Van Ooststraete (Izegem) en krijgt het interieur van de kerk een barokke aankleding.

Figuur 25: Situering projectgebied op het DHMV met aanduiding van de (Archeologie)nota's en eindverslagen (©Geopunt).

III. Onderzoek (nog) niet opgenomen in de CAI

1100	<p>Pildersweg Proefsleuven en proefputten</p> <p>Dit proefsleuvenonderzoek leverde enkel grachten en vijf kolenbranderskuilen op die samengaan met de landschapsontwikkeling en landschapsinrichting van het projectgebied.</p> <p>Tijdens het vooronderzoek werd ervoor gekozen om twee houtskoolmeilers te onderzoeken en bemonsteren. Dergelijke stalen kunnen immers een maximale kenniswinst over het projectgebied genereren. Enerzijds kan door een radiokoolstofonderzoek informatie worden ingewonnen over de datering van de landschapsontginning, terwijl anthracologisch onderzoek inzicht kan genereren in de landschapshistoriek van het projectgebied op lokaal en zelfs supraregionaal niveau. Enkel de walgracht van de verwachte site met walgracht werd deels aangesneden. Het areaal binnen de site met walgracht situeert zich voornamelijk ten zuidoosten van het projectgebied.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/1100</p>
15456	<p>Regenbeekstraat 52 LBO</p> <p>In totaal werden 8 mechanische boringen uitgevoerd tot ca. 4m diep onder het huidige maaiveldniveau. Op basis van het booronderzoek kan gesteld worden dat, met</p>

	<p>uitzondering van de boorpunten 5 en 6, diepgaande verstoringen werden vastgesteld waarbij geen archeologisch erfgoed meer verwacht wordt. Enkel ter hoogte van de boorpunten 5 en 6, te situeren ter hoogte van het toekomstige kantoorgebouw en bedrijfsgebouw, werden oeverafzettingen aangeboord echter onder een verstoord pakket van respectievelijk 115 en 140cm. De oeverafzettingen werden bovendien pas waargenomen op een diepte van 200 en 175cm en dus veel dieper dan de impact van de geplande werken.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/15456</p>
16713	<p>Pildersweg 6 LBO</p> <p>De bodem bestond hoofdzakelijk uit zandleem, lemig zand, (kleiige-zandige) leem en lemige klei (voornamelijk in het zuiden van het onderzoeksgebied). Vermoedelijk is het overgrote deel van dit sediment op fluviatiele wijze afgezet door de Mandel (of diens voorloper) in het Holoceen en Quartair. Mogelijk is een deel van het lemig zand van eolische oorsprong. Dit kan echter niet met zekerheid uitgesproken worden. De laag met organische bijmenging onderin boring BP5 is naar alle waarschijnlijkheid op fluviatiele wijze afgezet in een minder energetisch milieu dan de overige sedimenten.</p> <p>Het dikke antropogene pakket dat in elke boring werd aangetroffen werd recent aangevoerd met als doel het terrein op te hogen om zo bouwrijp te maken. Over het overgrote deel van het terrein werd de originele bouwvoor hiervoor verwijderd of vermengd met het aangevoerde materiaal.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/16713</p>
17548	<p>Populierstraat Proefsleuven en proefputten</p> <p>Zoals de cartografische studie van het plangebied reeds aangaf, was het terrein vanaf de 18de eeuw onbebouwd en in gebruik als landbouwgrond. In de omgeving komen verschillende historische hoeves voor, waartussen strak ingedeelde landbouwgronden aanwezig zijn. De aangetroffen sporen getuigen, samen met de sporen aangetroffen tijdens het eerder vooronderzoek meteen ten oosten van het plangebied, van een dergelijke landindeling en kunnen geïnterpreteerd worden als off-site fenomenen. Er werden geen bewoningssporen aangetroffen. De sporen dateren vermoedelijk uit de nieuwe en nieuwste tijd, maar de landindeling gaat mogelijk terug tot de late middeleeuwen.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/17584</p>
21257	<p>Blasiusstraat LBO, Proefsleuven/proefputten</p> <p>Op het terrein werden 7 werkputten aangelegd in de toegankelijke zones, waarbij 5% van het principieel te onderzoeken gebied kon worden onderzocht. Het archeologisch niveau werd aangetroffen op gemiddeld +17,80m TAW in het zuiden en +17,45m TAW in het noorden, of dus gemiddeld 1m onder het maaiveld. Er werden, naast enkele recentere verstoringen, twee sporen aangetroffen, het betreffen een greppel- en een grachtsegment. Verder werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/21257</p>
21406	<p>Kleine Kachtemstraat LBO, Proefsleuven en proefputten</p>

	<p>Gezien de vochtigheid van de bodem, de aanwezigheid van de recente afwateringsgreppels en het ontbreken van relevante archeologische sporen en vondsten kan geconcludeerd worden dat het projectgebied te nat of onvoldoende aantrekkelijk bleek voor vroegere bewoning. Er werd geen archeologische site aangetroffen op het projectgebied. Verdere onderzoek binnen het plangebied wordt als weinig zinvol beschouwd en wordt om die reden niet verder aanbevolen.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/21406</p>
21776	<p>Schappbruggestraat Proefsleuven en proefputten</p> <p>Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden slechts twee archeologische grondsporen aangetroffen. Het gaat om een segment van een getande loopgraaf, wellicht uit de beginmaanden van de Tweede Wereldoorlog en om een perceelsgracht die vermoedelijk teruggaat tot in de 19de eeuw. Daarnaast werden enkele verstoorde zones opgetekend in het noordwestelijke deel van het terrein. Deze kunnen gerelateerd worden aan de voormalige bebouwing in deze zone. Ook het zuidelijke deel van het terrein bleek intens verstoord te zijn.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/21776</p>
22920	<p>Pildersweg LBO, VAB, Proefsleuven en proefputten</p> <p>Het zuidelijke deel van het projectgebied bleek zeer sterk verstoord, terwijl op het noordwestelijke stuk de eolische afzettingen goed bewaard bleken, die bovendien als een duinencomplex geïnterpreteerd kunnen worden.</p> <p>Geen enkele boring bracht een eventuele steentijd vondstcluster aan het licht.</p> <p>een eerste fase van proefsleuvenonderzoek op het noordelijke deel bracht enkele postmiddeleeuwse grachten en drie vermoedde houtskoolmeilers aan het licht. Aangezien binnen deze fase de aangetroffen houtskoolmeilers als enige relevante sporen werden weerhouden, werd besloten om deze meteen te registreren en aan verder onderzoek te onderwerpen. Twee van deze structuren dateren uit de overgangperiode van de late ijzertijd naar de Romeinse periode. Eén ander vermoedde houtskoolmeiler bleek na verder onderzoek qua samenstelling en datering af te wijken. Deze structuur dateert uit de nieuwe tijd en kan vermoedelijk eerder als een (tijdelijke) hardplaats geïnterpreteerd worden.</p> <p>In een tweede fase werden op de oostelijke percelen eerst landschappelijke boringen uitgevoerd, waarna de noordoostelijke zone binnen het projectgebied, binnen een zone met potentieel tot steentijdartefactensites, 30 verkennende archeologische boringen uitgevoerd (2022D80). Gezien binnen dit onderzoek geen potentiële steentijdartefactencluster werd getroffen, werd aansluitend een tweede fase van proefsleuvenonderzoek op een oppervlakte van 2,17ha uitgevoerd (2022D365). Tijdens dit onderzoek werd eveneens een houtskoolmeiler herkend. Op basis van diens morfologie en dimensies kan net als de eerder aangetroffen houtskoolmeilers op de aangrenzende percelen een datering in de overgangperiode van de late ijzertijd naar de Romeinse periode vermoed worden. Daarnaast werd de noordelijke en oostelijke walgracht en een deel van het wooneiland van de historisch gekende site met walgracht aangetroffen. Door het eeuwenlang gebruik van het omwalde hof als uitgebreid hoeven- en boerderijcomplex in de nieuwe en nieuwste tijden konden geen laatmiddeleeuwse of jongere sporen binnen het eiland onderscheiden worden.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/22920</p>

24319	<p>Regenbeekstraat 21 LBO</p> <p>Tijdens het landschappelijke bodemonderzoek bleek dat de bodem reeds tot dieptes tussen 80 en 200cm -Mv verstoord is, deze verstoring ging samen met een aftopping van de natuurlijke bodem, waardoor de kans zeer klein is dat er nog archeologisch relevante waarden aanwezig zijn binnen het projectgebied.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/24319</p>
29156	<p>Kleine Ardooiestraat Proefsleuven en proefputten</p> <p>In totaal werden 19 antropogene sporen geregistreerd tijdens het proefsleuvenonderzoek. Het leeuwendeel van het sporenbestand betreffen grachten/greppels</p> <p>De bodemopbouw en archeologische sporen binnen ons plangebied zijn gelijkaardig aan de sporen aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek net ten noorden van ons plangebied. Binnen ons plangebied werd door middel van de bodemprofielen een zicht gekregen op de bodemopbouw. Er is sprake van een zandleembodem een verbrokkelde B-horizont die voor een groot deel opgenomen is in de ploeglaag. Binnen ons plangebied werden voornamelijk afwateringsgreppels aangetroffen. Dit is niet onlogisch gezien de vrij natte gronden die werden waargenomen op de bodemprofielen. De omgeving van het plangebied vertoont op de Ferrariskaart, en mogelijk reeds in de late middeleeuwen, immers een sterk geordend karakter, met verschillende hoevedomeinen – waarvan enkele omgeven door een walgracht – en omliggende akkerlanden. De aangetroffen sporen weerspiegelen deze strakke indeling van de omliggende landbouwgronden.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/29156</p>
29686	<p>Lodewijk De Raetlaan 46-48 LBO</p> <p>De geomorfologische opbouw van het projectgebied kan aan de hand van de data uit de boringen worden gereconstrueerd en toont een uniform verstoord beeld. In de basis van de boringen wordt een afzetting aangetroffen opgebouwd in fluviaatiele afzettingen, die worden gedateerd in het Weichseliaan. Deze afzettingen zijn opgebouwd uit beige tot bruine licht lemig zand en zijn gevormd als afzettingen van een vlechtende rivier in glaciële omstandigheden. Het gaat hier om de glaciële voorloper van de Mandel tijdens het Weichseliaan.</p> <p>In de top van deze afzettingen ontwikkelde vermoedelijk een bodem die door de antropogene exploitatie van het gebied volledig is vernield. Zonder enige twijfel situeert de omvangrijke verstoring van de bodem zich in de jonge gebruiksgeschiedenis (20ste en 21ste - eeuwse) van het projectgebied. De bouw en inrichting van de woningen en commerciële zone zullen zonder enige twijfel de belangrijkste oorzaken zijn van de geobserveerde verstoring in de bodem. Toch is het niet uitgesloten dat er ook oudere vormen van verstoring mogelijk aanwezig zijn.</p> <p>Bron: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/29686</p>

1.3 SYNTHESE FASE BUREAUONDERZOEK

De opdrachtgever plant de sloop van de aanwezige infrastructuur en de realisatie van een nieuwbouwproject aan de Mezegemstraat te Kachtem, deelgemeente van Izegem. Het projectgebied is ca. 1,11 ha groot en is voor een groot deel bebouwd en verhard. Het noordwestelijk deel van het terrein is in gebruik als braakliggend grasland. In de zuidoostelijke helft van het terrein wordt de bestaande infrastructuur afgebroken en het nieuwbouwproject gerealiseerd. In de noordwestelijke helft wordt de bestaande infrastructuur afgebroken en het terrein omgezet in landbouwgrond. Er werd in 2020 reeds een archeologienota opgesteld voor dit projectgebied met **ID: 15024**. De huidige nota wordt opgesteld in het kader van een wijziging in de geplande werken.

De traditionele landschappenkaart situeert het onderzoeksgebied in de zandleemstreek. Het terrein is gelegen op de rand van de vallei van de Roobeek, net ten noorden van het punt waar de beek samenvloeit met de Mandel. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een profielopbouw weer van eolische afzettingen uit het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen die rusten op fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan. De bodemkaart geeft op het grootste deel van het onderzoeksgebied een matig droge zandbodem weer waarbij eventueel aanwezige Podzolresten zijn verbrokken en herwerkt. Tegen de zuidelijk grens van het onderzoeksgebied geeft de bodemkaart natte, profielloze leemgronden weer, hetgeen gekoppeld kan worden aan de aanwezige beekvallei. De ligging nabij een beekvallei, op het drogere terras, moet gunstig geweest zijn voor zowel gemeenschappen jager-verzamelaars als vroege landbouwers.

De cartografische bronnen wijzen op een open en agrarisch karakter van de omgeving. Op de Ferrariskaart is het terrein integraal als akker in gebruik. Aan de overzijde van de huidige Mezegemstraat bevindt zich een boomgaard. Ten westen van het terrein is een omwalde hoeve weergegeven met de naam 'Meeseghem Goet'. Ten oosten, tegen de loop van de Roobeek, is een cirkelvormig wooneiland met centrale structuur herkenbaar. De historische dorpskern van Kachtem situeert zich op zo'n 1,5km ten zuidoosten van het terrein, tegen de Mandelvallei. De 19e-eeuwse bronnen geven geen merkbare verandering weer inzake het landgebruik. Het terrein blijft vrij van bebouwing. Op de orthofotosequentie is te zien hoe het gebouwenbestand stelselmatig wordt uitgebreid. Vanaf de opname van 2000-2003 is de huidige situatie te herkennen.

Binnen de grenzen van het onderzoeksgebied of op aangrenzende percelen zijn geen archeologische sites gekend. De meeste gekende sites bevinden zich langs het terras ten noorden en ten zuiden van de Mandelvallei. Het merendeel van deze waarnemingen dateert uit de jaren '80 en '90 en kan gekoppeld worden aan de ontwikkeling van bedrijventerreinen rond de haven van Roeselare. Bij deze onderzoeken werd lithisch materiaal gerecupereerd uit zowel het finaal-paleolithicum en mesolithicum. Gerecupereerd vondstmateriaal wijst eveneens op aanwezigheid tijdens het neolithicum langs de Mandelvallei. Daarnaast zijn er indicaties voor begraving tijdens de metaaltijden en bewoning en artisanale activiteiten tijdens de Romeinse periode en vroege middeleeuwen. Ook bij veldprospecties in de ruime omgeving zijn lithische artefacten gerecupereerd die wijzen op menselijke aanwezigheid tijdens het mesolithicum en de Romeinse periode. De gekende waarden wijzen aldus op quasi permanente menselijke aanwezigheid op de randen van de Mandelvallei sinds het finaal paleolithicum. Vanwege de gunstige ligging van het onderzoeksgebied moet dan ook uitgegaan worden van een beduidende trefkans inzake archeologisch erfgoed.

Concreet wijzen de gegevens van de bureaustudie op een trefkans inzake archeologisch erfgoed. Vooralsnog zijn geen gegevens aan het licht gekomen waardoor uitgegaan kan worden van een situatie waarbij verder onderzoek niet langer zinvol kan zijn. Bijkomende waarnemingen zijn noodzakelijk om eventueel aanwezig erfgoed in kaart te brengen en de impact van de geplande werken hierop te bepalen. De huidige toestand van het terrein doet echter een zekere mate van verstoring vermoeden. Mogelijk hebben de bouwactiviteiten in het verleden het bodemarchief dermate versnipperd dat verder archeologisch onderzoek niet langer kan leiden tot kenniswinst. Dit dient echter objectief vastgesteld te worden. In eerste instantie dient een landschappelijk bodemonderzoek na de sloopwerken de bodemopbouw, bewaringscondities en verstoringsgraad te evalueren. Mocht hieruit blijken dat lokaal bodemhorizonten aanwezig zijn die kunnen wijzen op een betere bewaring van artefactensites dienen deze bemonsterd te worden in een verkennend grid. In het geval van een positieve staalname kan dit onderzoek in functie van artefactensites aangevuld worden met archeologische boringen of testputten. Met betrekking tot resten van bewoning, artisanale activiteiten of begraving in de vorm van bodemsporen is een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte onderzoeksmethode.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

KAARTMATERIAAL

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, Graaf de Ferraris [1771-1778]

Atlas der Buurtwegen d.d. 1842

Topografische kaart van Vandermaelen d.d. 1846 – 1854

Popp-kaart d.d. 1842-1879

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroerenderfgoed.be>

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).....	4
Figuur 2: Situering projectgebied t.a.v. topografische kaart van België (© geopunt)	4
Figuur 3: Situering plangebied t.a.v. meest recente orthofotomozaïek (©Geopunt)	6
Figuur 4: Opzet initiatiefnemer sloop t.a.v. meest recente orthofotomozaïek (©Geopunt).....	8
Figuur 5: Opzet initiatiefnemer bouw t.a.v. meest recente orthofotomozaïek (©Geopunt).....	8
Figuur 6: Situering projectgebied t.a.v. de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).....	11
Figuur 7: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)	11
Figuur 8: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)	12
Figuur 9: Situering projectgebied t.a.v. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (II) d.d. 2014 (© geopunt)	12
Figuur 10: Hoogteverloop NW-ZO	13
Figuur 11: Situering projectgebied t.a.v. Tertiair geologische kaart (© geopunt)	13
Figuur 12: Situering projectgebied t.a.v. Quartair geologische kaart (© geopunt)	14
Figuur 13: Situering projectgebied t.a.v. algemene bodemkaart van België (© geopunt)	14
Figuur 14: Situering projectgebied t.a.v. Ferrariskaart d.d. 1771-1778 (© geopunt)	16
Figuur 15: Situering projectgebied t.a.v. Ferrariskaart d.d. 1771-1778 (© geopunt)	17
Figuur 16: Situering projectgebied t.a.v. Atlas der Buurtwegen d.d. 1840 (© geopunt)	17
Figuur 17: Situering projectgebied t.a.v. Vandermaelenkaart d.d. 1846-1854 (© geopunt) ...	18
Figuur 18: Situering projectgebied t.a.v. Poppkaart d.d. 1842-1879 (© geopunt)	18
Figuur 19: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 1971 (© geopunt).....	19
Figuur 20: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 1979-1990 (© geopunt).....	19
Figuur 21: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2000-2003 (© geopunt).....	20
Figuur 22: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2008-2011 (© geopunt).....	20
Figuur 23: Situering projectgebied t.a.v. orthofotomozaïek d.d. 2022-2023(© geopunt).....	21
Figuur 24: Situering projectgebied op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen (©Geopunt).	22
Figuur 25: Situering projectgebied op het DHMV met aanduiding van de (Archeologie)nota's en eindverslagen (©Geopunt).....	29

BOORLIJST

CHRONOLOGISCH KADER

